

Carlo Zwinkels: 'Ik denk graag

Paprikateler Carlo Zwinkels uit Maasland vond altijd al dat het anders en groter moest. In 2003 viel zijn oog op Wervershoof. De eerste fase van 6 ha is nu in aanbouw. Met zijn aaneengesloten gootlengte van 330 meter (padlengte ruim 160 meter) is het een technisch hoogstandje. Zwinkels beraadt zich nog over het beste oogststelsel.

Teler Carlo Zwinkels (links) en projectleider John van der Marel bespreken de voortgang van het nieuwbouwproject aan de Veenakkers in Wervershoof.

TEKST EN BEELD: JAN VAN STAALDUINEN

Overstappen naar West-Friesland is niet niks. Hoe ben je tot die beslissing gekomen?

“Toen ik in 1989 bij mijn vader in het bedrijf kwam, wist ik al dat het anders en groter moest. We teelden toen 11.500 m² tomaten in Maasdijk. In 1993 stapten we over op paprika en in 1995 kochten we een tweede bedrijf in Maasland van 1,7 ha. Dat vervingen we in 1999 door een nieuwe kas van 2,5 ha. Na dat seizoen werd het oude bedrijf verkocht en stond ik op eigen benen. Ik zag het nog steeds als een tussenoplossing; mijn toekomst ligt buiten het Westland. Hoge grondprijzen en grootschalige glasgroenteteelt gaan niet samen. Schaalvergroting vind ik noodzakelijk om concurrerend te blijven.”

Wanneer en hoe kwam je tot de huidige keuze?

“Mijn vrouw en ik hebben in 2003 veel locaties onder de loep genomen en getoetst aan onze randvoorwaarden. Ten eerste moest ik de bedrijfsoppervlakte direct kunnen verdubbelen en dit later nog eens kunnen. Ik denk graag twee stappen vooruit en zocht daarom een kavel van 15 hectare. Ten tweede moest het bedrijf in de kuststreek liggen vanwege licht en klimaat.”

“We wilden ons bedrijf ook dicht bij een dorp met goede voorzieningen voor kinderen, er moest voldoende arbeidsaanbod zijn en de mensen moesten open staan voor glastuinbouw. Wervershoof kwam als beste uit de bus. Ik heb nu al spontane aanvragen liggen van mensen die hier willen werken, kun je nagaan.”

Is het in West-Friesland niet kouder en windriger dan in het Westland?

“Valt reuze mee. Bij het KNMI heb ik de gegevens opgevraagd van de laatste 30 jaar. Daaruit blijkt dat het 's winters inderdaad wat kouder is en dat het hier iets harder waait. Dat kost per vierkante meter zo'n twee kubus gas extra. Nog belangrijker echter vind ik de hogere instraling in het voorjaar en het betere klimaat bij oostenwind vanaf het IJsselmeer. Daarmee denk ik per saldo toch een beter rendement te halen.”

Met de locatie zit het dus goed. Maar waarom koos je voor zo'n gedurfd kasconcept?

“Ik wil de ruimte en warmte optimaal

‘twee stappen vooruit’

Een stalen balk tussen de laatste poot en de kopwandkolom vervangt de gebruikelijke momentverbinding.

benutten. Na de tweede fase heb ik een vierkant bedrijf van 360 bij 350 meter. Zo'n lange goot vergt uiteraard wel bepaalde aanpassingen. De vraag was of mijn idee voor een redelijke prijs was te realiseren. Daarvoor ben ik met verschillende kassenbouwers in gesprek gegaan. Prins had al projecten met lange goten gerealiseerd en overtuigde me van de kwaliteit van hun ontwerp. Dit is niet het eerste bedrijf waarop ze hun concept hebben losgelaten."

Welke consequenties hebben de lange paden voor het plantsysteem en het oogsten?

"In Maasland werk ik met het traditionele tweerijensysteem en paden van 1,60

meter breed. Hier ga ik het V-systeem toevoegen en worden de paden 1,20 meter breed. Dat bespaart me vier teeltgoten per kap van 9,6 meter. Omdat de paden smaller zijn, houd ik per strekkende meter minder stengels aan. Je kunt het vergelijken met een pad van 120 meter volgens het traditionele systeem. Bijkomend voordeel is dat ik kan volstaan met één gewasdraad per rij. In het huidige systeem zijn twee draden per rij nodig. Dat bespaart arbeid en laat meer licht toe in het gewas.

Het oogsten gaat bij het V-systeem ook sneller, omdat de plukkers minder tussen het gewas hoeven zoeken."

Over het oogststelsel zegt Zwinkels:

"Mijn keuze is nog niet definitief, maar er komen in ieder geval aangedreven oogstcontainers met een capaciteit van 300 kilo. Vanwege het gewicht moet de container beneden blijven. De oogstcontainers gaan straks automatisch naar de schuur en worden gelegegd in bulkbakken. Rainbow in Maasland verzorgt het sorteren en verpakken."

Gaan de medewerkers straks mee naar Wervershoof?

"Helaas niet. Iedereen heeft zo zijn redenen om in het Westland te blijven. Ik heb daarom nu al afspraken gemaakt met een loonbedrijf, dat de eerste teelt grotendeels voor zijn rekening neemt. Ondertussen werk ik vijf mensen in uit de omgeving, zodat zij kennis en ervaring kunnen opbouwen. Na het tweede seizoen moeten hier minstens twaalf full timers in dienst zijn. Dat worden er nog meer als de tweede fase gereed komt. Maar zover is het nog niet. Met zes hectare hoef ik me de komende jaren niet te vervelen."

Scharnierende kopwandkolom vangt rek en krimp op

Voor het gesprek met Carlo Zwinkels licht projectleider John van der Marel van Prins Kassenbouw de bijzonderheden toe van de kasconstructie. Uitkijkend over de volle breedte van 330 meter maakt het project een overweldigende indruk. "De goten zijn uit één stuk", zegt Van der Marel. "Daardoor kunnen de gewasdraden doorlopen, wat aanzienlijk scheelt in de kosten.

Het nadeel is dat de gevels meer rek en krimp van de goot moeten opvangen. Per gevel kan dat zes tot acht cm zijn. Een normale momentverbinding tussen goot en kopwandkolom of gevelstaander redt dat niet, waardoor de goot zou kunnen verbuigen. Om dat probleem te ondervangen, hebben we de kopwandkolommen scharnierend gemaakt."

Gedoseerd afvoeren

Van der Marel wijst op de stalen balk onder de goot, die de laatste kolom met de kopwandkolom verbindt. Deze balk is weer op vier plaatsen met de goot verbonden. "Deze constructie vervangt de gebruikelijke momentverbinding", vervolgt hij. "Hiermee worden de krachten gedoseerd afgevoerd naar de kruisschoren en de goot. Zo houden we de kasconstructie ook bij een combinatie van extreme temperatuur en storm sterk en stabiel. Daar hadden we al ervaring mee, maar deze gootlengte is opnieuw grensverleggend."

SAMENVATTING

Het nieuwe bedrijf van paprikateler Carlo Zwinkels krijgt een breedte van 330 meter en goten uit één stuk. Dit is een unicum in de kassenbouw. Voor een normale momentverbinding tussen goot en kopwandkolom zijn de krachten als gevolg van rek en krimp te groot. Prins Kassenbouw heeft daarom scharnierende kopwandkolommen en een aangepaste verbinding toegepast.